

Opis architektoniczno – budowlany do inwentaryzacji wraz z oceną stanu technicznego budynku.

Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest projekt budowlany remontu i kolorystyki elewacji, osuszenia murów przyziemia oraz adaptacji balkonu wieży z przeznaczeniem na galerię widokową budynku Ratusza w Szydłowcu, ul. Rynek Wielki 1 na działkach nr ewid. 4298/1, 4298/2.

Charakterystyka budynku

Budynek Ratusza w Szydłowcu jest obiektem wolnostojącym o rozczłonkowanej bryle w której można wydzielić dwie podstawowe części:

- budynek główny z wieżyczkami narożnymi
- wieżę

Dane wielkościowe :

- łączna powierzchnia zabudowy 364,53 m² w tym:
  - budynek główny 300,08 m²
  - wieża 43,85 m²
  - wieżyczki narożne 20,60 m²
- powierzchnia wewnętrzna (budynku głównego i wieży) 943.31 m² w tym:
  - piwnice – 219.93 m²
  - parter – 199.48 m²
  - I piętro – 219.60 m²
  - II piętro – 230.10 m²
  - III piętro/ wieża - 21.80 m²
  - IV piętro/ wieża – 26.20 m²
  - V piętro/ wieża – 26.20 m²
- kubatura : 8152,00 m³
- ilość kondygnacji budynku głównego: III + piwnice
- ilość kondygnacji wieży: VI

Infrastruktura techniczna

Budynek wyposażony w wewnętrzne instalacje:

- wodną
- kanalizacyjną
- centralnego ogrzewania – zdalaczynne
- instalację elektryczną

- instalację telekomunikacyjną
- instalację odgromową
- kanalizację deszczową

Budynek główny

Budynek zlokalizowany centralnie na Rynku Wielkim osią wzdłużną w układzie północ – południe z odchyleniem od osi o 8° w kierunku zachodnim.

Budynek w kształcie prostokąta o wymiarach zewnętrznych 24,02 x 13,85 m w osiach wieżyczek narożnych, obiekt trzykondygnacyjny w całości podpiwniczony z dobudowaną wieżą w kształcie prostokąta od wschodniej.

Budynek główny Ratusza z piaskowca szydłowieckiego, stropy stanowią sklepienia łukowe. Dach wielospadowy, ograniczony attyką z odprowadzeniem wody na zewnątrz poprzez 4 kosze. Dach konstrukcji drewnianej pokryty blachą miedzianą na rąbek stojący.

Ratusz wybudowany w stylu późnego renesansu w latach 1602 – 1629; w roku 1626 ukończono budowę bryły ratusza, a w 1629 roku budowę ośmiobocznej wieży.

Wieża

Wieża o wymiarach zewnętrznych 6,07 x 6,90 m sześciokondygnacyjna, niepodpiwniczona z tarasem widokowym w poziomie ostatniej kondygnacji. Wieża konstrukcji murowanej z kamienia szydłowieckiego do poziomu II kondygnacji, powyżej w kształcie ośmiokąta konstrukcji tradycyjnej murowanej z cegły ceramicznej pełnej. Wieża pokryta kopułą konstrukcji drewnianej pokrytą blachą miedzianą na rąbek stojący.

Opis konstrukcji budynku.

- **Ściany zewnętrzne piwnic** – gr. 120 cm z piaskowca szydłowieckiego na zaprawie wapiennej, posadowione poniżej strefy przemarzania i powyżej poziomu wody gruntowej. Ściany zewnętrzne kuchni oraz w.c. znajdujące się poza obrysem budynku wybudowane w latach 80 – tych XX w. – gr. 77, 51 oraz 38 cm z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie cem.- wap.
- **Ściany wewnętrzne piwnic** – gr. 175, 90, 70 cm z piaskowca szydłowieckiego na zaprawie wapiennej oraz monolityczne wykute w kamieniu.
- **Ściany zewnętrzne parteru** – gr. 120 cm z piaskowca szydłowieckiego na zaprawie wapiennej. Ściany zewnętrzne wieży gr. 190 i 180 cm z piaskowca szydłowieckiego na zaprawie wapienno – piaskowej.
- **Ściany wewnętrzne parteru** – gr. 110 cm z piaskowca szydłowieckiego na zaprawie wapiennej oraz gr. 54 cm z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie wapienno – piaskowej.
- **Ściany zewnętrzne I piętra** – gr. 93 cm z piaskowca szydłowieckiego na

zaprawie wapiennej. Ściany zewnętrzne wieży gr. 137 i 130 cm z piaskowca na zaprawie wapienno – piaskowej.

- **Ściany wewnętrzne I piętra** – gr. 93 cm z piaskowca szydlowieckiego na zaprawie wapiennej oraz gr. 54 cm z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie wapienno – piaskowej.
- **Ściany zewnętrzne II piętra** – gr. 75 i 45 cm z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie wapiennej. Ściany zewnętrzne wieży gr. 137 i 130 cm z piaskowca na zaprawie wapienno – piaskowej.
- **Ściany wewnętrzne II piętra** – gr. 54 cm z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie wapiennej.
- **Ściany zewnętrzne wieży** – w poziomie III kondygnacji gr. 130 cm z piaskowca szydlowieckiego na zaprawie wapiennej. W poziomie IV i V kondygnacji gr. 84 cm z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie cementowo - wapiennej.
- **Stropy** – stropy stanowią sklepienia łukowe/koleby wykonane z kamienia oraz cegły ceramicznej pełnej. W wieży stropy stanowią płyty żelbetowe.
- **Schody** – w kondygnacjach I – III w wieży - wewnętrzne monolityczne żelbetowe wyłożone marmurem, w kondygnacjach IV – V konstrukcji stalowej. Schody zewnętrzne monolityczne żelbetowe wyłożone piaskowcem, oraz terenowe wykonane z piaskowca.
- **Dach** - wielospadowy, ograniczony attyką z odprowadzeniem wody na zewnątrz poprzez 4 kosze. Dach konstrukcji drewnianej pokryty blachą miedzianą na rąbek stojący.

Wykaz podstawowych przekrojów :

- Murlata	15 x 15 cm
- Płatew	15 x 15 cm
- Krokiew	15 x 15 cm
- Słupy	15 x 15 cm
- Miecze	12 x 14 cm
Deskowanie	2,5 cm

- **Wentylacja** - kanały wentylacyjne z kamienia oraz cegły ceramicznej pełnej na zaprawie wapiennej.
- **Stolarka okienna** – drewniana – okna typu skrzynkowego.
- **Stolarka drzwiowa** – indywidualna drewniana.

Roboty wykończeniowe.

Podłogi i posadzki :

- pomieszczenia biurowe – parkiet
- węzły sanitarne - terrakota
- komunikacja, kl. schodowe – kamień naturalny

Izolacje wodoszczelne:

- izolacja pionowa ścian – roztwór asfaltowy(nie stwierdzono sprawnych izolacji)
- izolacja stropów kuchni oraz węzłów sanitarnych wchodzących pod plac - folia
- izolacja pozioma podłogi na gruncie – brak
- pokrycie dachu – blacha miedziana na rąbek stojący

Izolacje termiczne:

- brak

Tynki, cokoły, malowanie

- tynki wewnętrzne – wapienne, tradycyjny tynk o gr. średnio 1.5 cm
- tynki zewnętrzne – wapienne
- malowanie - emulsyjne

Rynny i rury spustowe – odprowadzenie wód opadowych z połaci dachowych poprzez 4 kosze wyprowadzone poprzez rzygacze do rynien miedzianych. Odprowadzenie wód opadowych do kanalizacji deszczowej.

Obróbki blacharskie – blacha mieszana.

Ocena stanu technicznego :

Ratusz wybudowany w stylu późnego renesansu w latach 1602 – 1629 w roku 1626 ukończono budowę bryły ratusza, a w 1629 budowę ośmiobocznej wieży.

W wyniku szczegółowych oględzin elementów konstrukcyjnych / ścian, stropów, słupów, nadproży / nie stwierdzono żadnych oznak zagrożenia bezpieczeństwa , takich jak zarysowania, pęknięcia i nadmierne ugięcia /.

Z uwagi na brak odpowiedniej konserwacji budynku w okresie jego użytkowania stwierdzono:

- 1) silne zawilgocenie ścian piwnic, widoczne przebarwienia oraz wysolenia,
- 2) wyprawy tynkarskie na ścianach zewnętrznych silnie zawilgocone z widocznymi wyciekami i miejscami krystalizacji soli,
- 3) koleby sklepień silnie zawilgocone wzdłuż ścian zewnętrznych, występują głębokie ubytki skorodowanej zaprawy w spoinach ścian oraz sklepień,
- 4) ściany konstrukcyjne parteru wykonane z piaskowca szydlowieckiego wykazują silne zawilgocenie w dolnych partiach ścian (fot. 1, fot. 2)
- 5) ogólnie biorąc na ścianach konstrukcyjnych zewnętrznych występują spękania nie mające zasadniczego wpływu na bezpieczeństwo budynku (fot. 3, fot. 4)

Fot. 1. Widoczne zawilgocenia ścian zewnętrznych na elewacji wschodniej budynku Ratusza.

Fot. 2. Zawilgocenia ścian parteru obserwowane na północnej elewacji wieży oraz wschodniej elewacji budynku głównego Ratusza.

Fot. 3. Widoczne pęknięcia i zarysowania na elewacji północnej budynku.

Fot. 4. Widoczne pęknięcie na elewacji zachodniej budynku w poziomie pierwszego piętra.

6)   dach konstrukcji drewnianej pogrążony, kryty blachą miedzianą na deskowaniu z odprowadzeniem wód poprzez kosze i rury spustowe po zewnętrznych stronach elewacji. Więźba dachowa płatwiowo - stółcowa wzmocniona jętkami oraz kleszczami. Więźba dachowa nie wykazuje nieszczelności. Połączenie drewnianych

elementów konstrukcyjnych w niewielkim stopniu poluzowane. Wieżba dachowa tj. elementy wieżby nie wykazują zużycia technicznego jak również nie wykazują porażenia biologicznego. W niewielkim stopniu na niektórych elementach występują otwory wylotowe larw szkodników. Porażone elementy do częściowej wymiany.

7) ściany zewnętrzne i elewacje wykonane z kamienia szydłowieckiego nie wykazują nadmiernych spękań jak i ubytków. W trakcie inwentaryzacji nie stwierdzono występowania sprawnych izolacji przeciwwilgociowej poziomej i pionowej. Elewacje posiadają wyprawy tynkarskie. Budynek posiada wysunięty cokół wokół czterech wież. Elewacje wykazują silne skorodowanie powstałe w wyniku zawilgocenia powstałego na skutek niewłaściwego gospodarowania wodami opadowymi (fot. 5)

Fot. 5. Obserwowana korozja elewacji spowodowana niewłaściwą gospodarką wodami opadowymi. Elewacja północna.

Fot. 6. Obserwowana korozja elewacji spowodowana niewłaściwą gospodarką wodami opadowymi .Elewacja zachodnia.

Wnioski:

Budynek znajduje się w dobrym stanie technicznym, wymaga przeprowadzenia kompletnych prac remontowych w zakresie:

- 1) osuszenia budynku,
- 2) wykonania prawidłowych izolacji poziomych oraz pionowych, ścian oraz posadzek w piwnicach,
- 3) wykonanie prawidłowego odprowadzenia wód opadowych (opaski, spadki, udrożnienie podłączenia (sprawdzić) do kanalizacji deszczowej rur spustowych),
- 4) odcięcie i skucie tynków do wysokości około 3 m p.p.t.,
- 5) uzupełnienie tynków,
- 6) zabezpieczenie przeciw korozji biologicznej oraz przeciwoogniowo więźby dachowej,
- 7) wykonanie prawidłowej wentylacji piwnic

Opracował:	Nr uprawnień budowlanych:	Podpis:
mgr inż. arch. Zbigniew Doktor	227/KL/72	